

Üniversite Kütüphanelerinde Twitter'ın Sosyal Medya Aracı Olarak Kullanımı

Bahar BİÇEN ARAS^{*}, Dr. Huriye ÇOLAKLAR^{**}

Öz

İnternet çağında kitle iletişim ve sosyal medya aracı olan Twitter kütüphaneler tarafından hizmetlerini ve faaliyetlerini duyurmak, kütüphane bilincini oluşturmak, kurum içerisinde kütüphanenin yerini ve önemini vurgulamak ve daha geniş okuyucu kitlesine ulaşmak amacıyla kullanılmaktadır. Dünyada şu an yaklaşık 521 milyon Twitter hesabının 30.649'u onaylanmış durumdadır. Bir başka deyişle tüm kullanıcıların yaklaşık %0.0058'i bu kapsamda yer almaktadır. Kullanıcıları tarafından daha kolay ulaşılabilir olmak isteyen ve hemen herkesin bir Twitter hesabının var olduğundan yola çıkan üniversite kütüphaneleri Twitter'ı sosyal medya aracı olarak tercih etmektedir. Küreselleşen dünyada hızla değişen tüm sektörlerle birlikte kütüphaneler, arşivler, belge-bilgi merkezleri de hizmetlerini ve faaliyetlerini yenilemektedir. Kullanıcıların istekleri ve önerileri doğrultusunda teknolojik ve bilimsel yeniliklerin desteğiyle kütüphane hizmetlerini örgütlemekte, çeşitlendirmekte ve sunmaktadır. Bu çalışmada etkin bir şekilde Twitter kullanan üniversite kütüphanelerinin hesapları incelenecek, dünyadan ve Türkiye'den Twitter hesabı olan üniversite kütüphaneleri tweet örneklerine yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, Twitter, Üniversite Kütüphaneleri.

Giriş

Günümüzde gelişen ve değişen teknolojilere bağlı olarak kullanıcı ve kütüphaneci profilinin değişmesi, klasik kütüphanecilik hizmetlerinin yerini modern kütüphanecilik anlayışına bırakmalarını sağlamıştır. En kısa sürede aradığı bilgiye zaman ve mekan sınırı olmaksızın her yerden anında ulaşmak isteyen kullanıcılar sosyal medya araçlarını etkin bir şekilde kullanmaktadırlar. Dolayısıyla kütüphane, belge-bilgi merkezi, arşiv vb. kurumlar kullanıcıları ile iletişim kurmada, hizmetlerin pazarlamasında ve sunulmasında ikinci nesil internet hizmetlerinden yararlanmaktadır.

Birçok insanın çevrimiçi olarak yer aldığı sanal dünyada paylaşım ve iletişim sınırı olmadan özgür ve özgün tartışma zemini yaratan *sosyal medya*, kişi ve birey iletişiminin yanında marka ve kurum konumlandırması açısından da son derece önemlidir (Tezgüler, 2013). Kütüphane, belge-bilgi merkezi vb. kurumlar sosyal medyanın sağladığı iletişim ve etkileşim olanakları yoluyla bilgiyi sunma konusunda kapılarını ardına kadar açmakta ve sosyal medya araçlarından Facebook, Twitter, YouTube, LinkedIn, Foursquare, Tumblr, Flickr, Vimeo, Pinterest, Wikipedia, Instagram, Soundcloud, Netlog,... gibi ağları yaygın olarak kullanmaktadırlar.

Sosyal Medya Nedir?

Alışkanlıklarımızın değiştiği ve bilgi tüketiminin hızla arttığı günümüzde en çok merak edilen ve tartışılan konulardan biri *sosyal medya* ve *sosyal ağlar*dır. Herkesin kendine göre yorumladığı ve bir anlam kattığı sosyal medya, genel anlamı ile hayatımızı kolaylaştıran ve hızlandıran öğelerden biridir.

Televizyon, gazete, radyo vb. geleneksel kitle iletişim araçları dışında bilgiye hızlı ve kolay bir şekilde ulaşmayı sağlayan alternatif iletişim ağlarını içeren sosyal medyanın dünyada kişiler ve

^{*} MEF Üniversitesi Kütüphanesi, Türkiye (bahar.bicen@gmail.com)

^{**} İstanbul Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Kütüphanesi, Türkiye (colaklar@istanbul.edu.tr)

kurumlar arasında giderek popülerliği artmaktadır. Bu gelişmeye bağlı olarak kütüphaneler ve belge-bilgi merkezlerinde de hizmetin sunulmasında ve kullanıcı ile iletişim sağlanmasında sosyal medya önemli bir rol oynamaya başlamıştır.

Geçmiş ile günümüzün teknoloji kullanımı karşılaştırıldığında yeni mobil teknolojiler sayesinde şimdiye kadar yaygın olarak sörf yapma, e-posta gönderme ve oyun oynama aracı olarak kullanılan internet, sosyal medya uygulamaları yoluyla iletişimde yeni bir çığır açmıştır.

Sosyal medya; en genel tanımıyla yeni nesil web teknolojilerinin getirdiği kullanıcı kolaylığı ve iletişim hızıyla yakalanan eş zamanlı bilgi paylaşımının takip edildiği dijital platformdur (Tezgöler, 2013).

Sosyal medya, kütüphanecinin kullanıcıları ve meslektaşları ile etkin bir iletişim kurmada, sosyal ağlar geliştirmede yeni yollar sunar (Buono & Kordeliski, 2013, s. 30). Sosyal medya ve ağlar sayesinde eğitimciler ve kütüphaneciler her yerden erişilebilir hale gelmiştir. Bununla birlikte sosyal medya güçlü bireyler geliştirmek için oluşturulmuş olsa da kurumlar tarafından kişisel, sosyal ilişkiler ve marka sadakati olan müşteri (kütüphaneler için aktif kullanıcılar) oluşturmada kabul görmüştür. Birçok kurum sosyal ağ sayfalarına sahiptir ve herkes bu sayfalarda yer alan mesajları "beğen"enebilir, bilgileri alabilir ya da kendi düşüncelerini paylaşabilir. Kütüphaneler, kendi hizmetlerini bu yolla pazarlarlar (Ruleman, 2012, ss. 316-317).

Bugün en yeni ve en etkin web-mobil teknolojileri kütüphaneleri dünyanın patronu yapmaktadır. Bulut tabanlı hizmetler, mobil cihazlar kütüphaneciler için büyük veri koleksiyonlarını saklama, analiz etme, dijital koleksiyon oluşturma ve bilgiye erişimi sağlama konusunda popüler sosyal medya siteleri ve uygulamaları sayesinde kolaylıklar getirmiştir (Kroski, 2013, s. 51). Twitter, Facebook ve diğer sosyal ağlar aynı zamanda kütüphanecilere yeni kullanıcı ve işbirliği yapacak meslektaş bulmada da yardımcı olmaktadır. Bu ağlar, kütüphane tanıtımını ve kütüphane hizmetlerinin önemini sosyal topluluklara anlatmaktadır (Buono & Kordeliski, 2013, s. 30).

Görüldüğü gibi sosyal medya kütüphaneler ve kullanıcıları üzerinde etkin olabilmektedir. Sosyal medya sayesinde kütüphaneler bilgiye erişim yollarını, bilginin paylaşımını, halkla ilişkilerini; kullanıcılar ise istek ve düşüncelerini kolaylıkla anlatabildikleri, soru sordukları, kütüphaneye ait bilgi ve kaynakları paylaşabildikleri ortamlar edinebilir.

Twitter nedir?

Twitter, ücretsiz bir sosyal iletişim aracıdır; kişileri, ilginç bulunan hikâyelere, fikirlere, görüşlere ve haberlere bağlayan gerçek zamanlı bir bilgi ağıdır. Kurumlar veya kişiler ürün ve hizmetleri ile ilgilenen insanlarla bilgileri hızlı bir şekilde paylaşmak, gerçek zamanlı piyasa bilgisi ve geri bildirim toplamak ve müşteriler, ortaklar ile ilişki kurmak için Twitter'ı kullanırlar (Twitter, 2013). Bu kısa mesajlar tweet adı verilen ve genellikle daha fazla bilgi için kısaltılmış bağlantılar içerir. Her tweet 140 karakter uzunluğundadır. Twitter'daki karakter sınırlaması olması, mesajın etkili, bilgilendirici ve hızlı olmasını sağlar. Bazen "Mikroblog" olarak da adlandırılan Twitter; kullanıcıların kendi takipçilerini sohbet mesajları, cep telefonları, e-posta veya web tarafından dağıtılan kısa mesajlar ile güncelleyebileceği bir platformdur (Java, Song, Finin & Tseng, 2007). Küçük bir alanda birçok şey keşfedilebilir, tweetlerdeki fotoğraflara, videolara ve sohbetlere bakarak hikâyenin tamamına tek bir yerden ulaşmak mümkündür (Twitter, 2013).

Dünyada Twitter

Twitter San Francisco'da kurulmuştur, ancak dünyanın hemen hemen her ülkesinden kullanıcıya sahiptir. Bu hizmet 20'den fazla dilde mevcuttur, yeni diller eklemeye de devam edilmektedir. Mobil cihazlarda ve bilgisayarlarda kullanılmaktadır. Hızlı takip programları ile cep telefonu olan herkes "Kısa Mesaj Hizmeti" (SMS *Short Message Service*) sayesinde Twitter'ı kullanabilir. Bir tweet ile milyonlarca insan başka türlü fark edilmemiş olumlu/olumsuz girişimler hakkında bilgi edinir veya o olaylara desteklerini gösterir (Twitter, 2013).

Twitter, Jack Dorsey'in 2006 yılında arkadaşları ve ailesi ile bağlantı halinde kalmak için oluşturduğu bir sanal platform iken (Aharony, 2010, s. 335), hızla kullanıcıların favori işletmeler, haber kaynağı, ünlüler ve daha fazla güncellemeleri takip etmek için tek adres haline dönüşmüştür. Bazı kullanıcılar Twitter'ı dünyada neler olduğu hakkında geri bildirim güncellemeleri için

kullanırken, bazıları da düşüncelerini paylaştığı bir araç olarak kullanmaktadır (Bosque, Leif & Skarl, 2012, s. 199).

Twitter kullanıcıların aynı ortamda ya da ülkede olması gerekmeksizin gerçek zamanlı olarak hep birlikte yeni bilgi ve fikirle uğraşmak için imkân tanır. Bu ortam sayesinde Twitter'da sosyal medyada yorumlanan dergilerin, mevcut fikirlerin paylaşılması ilerledikçe bilimin de daha çok ilerlemesine katkı sağlar (Neeley, 2012; Bertram & Katti, 2013, s. 24).

Yazılan tweetler ne kadar takipçiler hedef alınarak yazılmış olsa da herhangi bir twitter kullanıcısı tarafından da görülerek cevaplanabilir veya retweetlenebilir. Eğer takipçiler güçlü sosyal bir topluluğun üyesi iseler, bu durumda twitter da kurumlar için doğal olarak sosyal, dinamik ve güçlü olabilir. Kişiler Twitter'da takip ettikleri hesapların tüm tweetlerini alırlarken, takip edilen hesaplar arasında ilgilenilen konulara dair bir mesaj filtresi uygulayabilirler (Bertram & Katti, 2013, s. 24).

Sosyal medya araçlarından Twitter diğerlerine göre daha ön plandadır. Twitter kullanıcıları çoğunlukla eylemciler, genç profesyoneller, gazeteciler ve yayıncılardan oluşmaktadır. Twitter'ın akıllı telefonlar için verdiği linkler sayesinde bu insanlarla anında iletişime geçilebilmektedir (King, 2012, s. 24). Günümüzde Twitter'da her dakika ortalama yaklaşık 98 bin tweet atılmaktadır (<http://bluetimeline.com/gen/b/2012/08/infografi-internette-bir-dakikada-neler-oluyor> 2013) ve etkin twitter kullanıcıları Kuzey Amerika, Avrupa ve Asya'da bulunmaktadır (Resim 1) (<http://tweetping.net/#>, 2013). Bir örnekle açıklamak gerekirse; 2011 yılında Uluslararası Biyoloji Araştırmaları Kongresi'nde katılımcı 176 üye tarafından kongre sırasında 1731 tweet atılmıştır. Bu sayede kongreyle ilgili olarak 110.000 Twitter kullanıcısına ulaşılmıştır. Görüldüğü gibi Twitter, çok geniş ağa sahip profesyonellere ulaşılabilir özgür bir ortamdır (NPD Ireland, 2013, May 13. RT [@OALISJ](https://twitter.com/8tzw1cWdab) Excellent infographic on the value of Twitter to academics and scholarly communications [pic.twitter.com/8tzw1cWdab](https://twitter.com/8tzw1cWdab) via [@Phil_Baty](https://twitter.com/Phil_Baty) [Twitter post]).

Şekil 1. Dünya Genelinde Anlık Twitter Kullanımı

Kaynak: <http://tweetping.net/#>, (27.07.2013).

Twitter, diğer sosyal ağlar ile aynı kategoride yer almasına rağmen benzersiz pek çok özelliğe sahiptir. Tweetlerin yorum yeteneği blog postların yorum yeteneği ile benzerdir; ancak bloglarda 140 karakter sınırlaması yoktur. MySpace ya da Facebook gibi Twitter'da da kişiler ve kurumlar takip edilebilir (Bosque, Leif & Skarl, 2012, s. 200).

Üniversite kütüphaneleri zamanla bu hizmetin yararlarını fark etmiş ve Twitter'ı kullanıcıları ile bağlantı kurmak için kullanmıştır. Çünkü Twitter kütüphanelere ve kütüphanecilere zaman, yer sınırı olmaksızın kullanıcıları ile iletişim kurmada, bilgi alış-verişinde ideal bir ortam sağlar (Bosque, Leif & Skarl, 2012, ss. 199-200). Kütüphanelerin Twitter hesabında hashtag (#)lar kullanarak konuşmalar kategorilere ayrılabilir. Örneğin kitaplar, ödev konuları, kullanıcıların ilgi alanları, araştırma konuları, yeni gelen yayınlar, oryantasyon eğitimleri vb. (Buono & Kordeliski, 2013, s.31).

Twitter hesabını oluşturan temel kavramlar şunlardır (King, 2012, s.21):

- *Takip Ettikleri (Following)*: Takip edilen kullanıcı sayısı.
- *Takipçiler (Followers)*: Takip eden kullanıcı sayısı. Kullanıcı sayısının yüksekliği iyi bir Twitter hesabı olduğunu gösterir.
- *Bahsetme Sayısı (Number of Mentions)*: Twitter'da sizden kaç kere bahsedildiğini göstermektedir.
- *Tweet Sayısı (Number of Tweets)*: Twitter'a yazdığınız mesaj sayısı.
- *Gündem'de En Çok Konuşulan Konular (Trending Topic TT)*: Sol taraftaki en çok konuşulan 10 konunun listelendiği alana verilen addır. Her ülkenin kendi TT listesi vardır. Ayrıca dünya genelinde en çok konuşulan 10 konuyu gösteren bir listede vardır.
- *Cuma Takibi (Friday Follow FF)*: Bu kısaltma takip ettiğiniz kişilerin sizi de takip etmesi içindir. Sadece cuma günleri yapılır.
- *Direkt Mesaj (Direct Message DM)*: Başka bir twitter kullanıcısının size atmış olduğu e-postayı işaret eder. Yani aynı zamanda e-posta işlevi de görür.
- *Retweet (RT)*: Takip edilen bir başka twitter kullanıcısının tweet'ini takip edenin takipçileri de görsün diye "retweet" tuşuna basıp "tweet" şekline dönüştürülmesidir (<https://tr.wikipedia.org/wiki/Twitter>, 2013).
- *Hashtag (#)*: Mesajları, bir başka deyişle konuşmaları gruplar.

Dünya'dan ve Türkiye'den Örnekler

Bu çalışmada rasgele seçilen Dünya'dan 6, Türkiye'den de 10 üniversite kütüphanesinin Twitter hesaplarındaki tweetleri incelenmiştir. Bunlar Cambridge Üniversitesi Kütüphaneleri, Oxford Üniversitesi Bodleian Kütüphanesi, Singapore Ulusal Üniversitesi Kütüphaneleri, Harvard Kütüphanesi, Stanford Üniversitesi Kütüphaneleri, Melbourne Üniversitesi Kütüphanesi, Sabancı Üniversitesi (SU) Bilgi Merkezi, Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ/METU) Kütüphanesi, İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) Kütüphaneleri, Hacettepe Üniversitesi (HÜ) Kütüphaneleri, İstanbul Üniversitesi (İÜ) Merkez Kütüphanesi, Özyeğin Üniversitesi (ÖZÜ) Kütüphaneleri, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi (ÇOMÜ) Kütüphanesi, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü (İYT) Kütüphanesi ve Akdeniz Üniversitesi (AÜ) Kütüphanesi Twitter hesaplarıdır (Tablo 1). Söz konusu hesapların 24.658 tweet'i incelenmiş ve örnekleme yöntemine göre seçilen 63 tweet ele alınmıştır.

Tablo 1. Üniversite Kütüphaneleri Twitter Hesap Bilgileri (Güncelleme: 14 Eylül 2013).

Kütüphane Adı	Kütüphane Twitter Hesabı	Takipçileri	Takip Ettikleri	Tweet
Cambridge Üniversitesi Kütüphaneleri	https://twitter.com/theUL	6.738	121	2.109
Oxford Üniversitesi Bodleian Kütüphanesi	https://twitter.com/bodleianlibs	14.574	139	1.584
Singapore Ulusal Üniversitesi Kütüphaneleri	https://twitter.com/NUSlibraries	1.392	362	2.611
Harvard Kütüphanesi	https://twitter.com/HarvardLibrary	10.124	1.003	601
Stanford Üniversitesi Kütüphaneleri	https://twitter.com/StanfordLibs	665	281	1.892
Melbourne Üniversitesi Kütüphanesi	https://twitter.com/unilibrary	2.578	417	6.923
Sabancı Üniversitesi Bilgi Merkezi	https://twitter.com/SU_BilgiMerkezi	946	489	4.205
Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi	https://twitter.com/KutuphaneAU	722		87
Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ/METU) Kütüphanesi	https://twitter.com/METULibrary	2.303	89	571
İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) Kütüphaneleri	https://twitter.com/LibraryITU	916	174	1.145
Hacettepe Üniversitesi (HÜ) Kütüphaneleri	https://twitter.com/hukutuphaneleri	721	5	249
İstanbul Üniversitesi (İÜ) Merkez Kütüphanesi	https://twitter.com/iumerkezkutup	167	17	192
Özyeğin Üniversitesi (ÖZÜ) Kütüphaneleri	https://twitter.com/OZyeginlib	542	168	1.092
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi (ÇOMÜ) Kütüphanesi	https://twitter.com/COMUKutuphane	3.492	336	327
İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Kütüphanesi	https://twitter.com/iytelibrary	491	32	904
Akdeniz Üniversitesi Kütüphanesi	https://twitter.com/akdenizkutup	180	2	166

Üniversite kütüphanelerinin tweetleri aşağıdaki konu başlıkları altında incelenmiştir:

- Bilimsel toplantılar
- Akademik ve bilimsel başarı
- Öğrenci çalışmaları ve etkinlikleri
- Açılan yeni bir bölüm
- Yeni hizmetler ve teknolojik gelişmeler
- Kütüphane duyuruları
- Kullanıcıları bilgilendirici notlar
- Toplumsal ve güncel olaylar
- Sanatsal ve mizahi paylaşımlar
- Fotoğraf ve videolar
- Kullanıcı eğitimleri
- Memnuniyet anketleri
- Görüş ve öneriler
- Kültürel etkinlikler yer almaktadır.
- Kütüphanecilerden haberler
- Kitap satışı haberleri
- Kütüphaneci-kullanıcı sohbeti

Şekil 2. İstanbul Üniversitesi Merkez Kütüphanesi Bilimsel Toplantı Tweet Örneği

Kaynak: <https://twitter.com/iumerkezkutup>, 28 Temmuz 2013.

Şekil 3. Stanford Kütüphaneleri Bilimsel Toplantı Tweet Örneği

Kaynak: <https://twitter.com/StanfordLibs>, 27 Temmuz 2013.

Şekil 4. Harvard Kütüphanesi Akademik ve Bilimsel Başarı Tweet Örneği

Kaynak: <https://twitter.com/HarvardLibrary>, 27 Temmuz 2013.

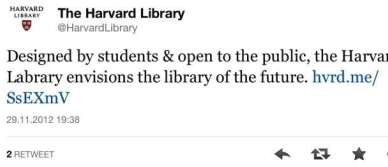
Şekil 5. Harvard Kütüphanesi Akademik ve Bilimsel Başarı Tweet Örneği

Kaynak: <https://twitter.com/HarvardLibrary>, 27 Temmuz 2013.

Şekil 6. Hacettepe Üniversitesi Kütüphaneleri Akademik ve Bilimsel Başarı Tweet Örneği

Kaynak: <https://twitter.com/hukutuphaneleri>, 28 Temmuz 2013.

Şekil 7. Harvard Kütüphanesi Öğrenci Etkinlikleri Tweeti

Kaynak: <https://twitter.com/HarvardLibrary>, 27 Temmuz 2013.

Şekil 8. Sabancı Üniversitesi Bilgi Merkezi Öğrenci Etkinlikleri Tweeti

Kaynak: https://twitter.com/SU_BilgiMerkezi, 28 Temmuz 2013.

Şekil 9. İstanbul Üniversitesi Merkez Kütüphanesi Açılan Birimler Tweet Örneği

Kaynak: <https://twitter.com/iumerkezkutup>, 28 Temmuz 2013.

Şekil 10. Özyeğin Üniversitesi Kütüphaneleri Açılan Birimler Tweet Örneği

Kaynak: <https://twitter.com/Ozyeginlib>, 30 Temmuz 2013.

Şekil 11. Singapore Ulusal Üniversitesi Kütüphaneleri Yeni Hizmetler ve Teknolojik Gelişmeler Tweeti

Kaynak: <https://twitter.com/NUSlibraries>, 27 Temmuz 2013.

Şekil 13. ODTÜ Kütüphanesi Yeni Hizmetler ve Teknolojik Gelişmeler Tweeti

Kaynak: <https://twitter.com/METULibrary>, 28 Temmuz 2013.

Şekil 12. İTÜ Kütüphaneleri Yeni Hizmetler ve Teknolojik Gelişmeler Tweeti

Kaynak: <https://twitter.com/LibraryITU>, 28 Temmuz 2013.

Şekil 14. Singapore Ulusal Üniversitesi Kütüphaneleri Yeni Hizmetler ve Teknolojik Gelişmeler Tweeti

Kaynak: <https://twitter.com/NUSlibraries>, 27 Temmuz 2013.

İTÜ Kütüphaneleri
@LibraryITU

Self Check makinemizi kullanın, ödünç verme bankomuzda gitmeden kitabınızı kendiniz ödünç
pic.twitter.com/rXR5q1qWgz

18.03.2013 14:33

2 FAVORİ

Şekil 15. İTÜ Kütüphaneleri Yeni Hizmetler ve Teknolojik Gelişmeler Tweeti
Kaynak: <https://twitter.com/LibraryITU>, 28 Temmuz 2013.

ÖzÜ Kütüphaneleri
@Ozyeginlib

Lenovo şarj aletleri koleksiyona eklendi! 2 sa
ödünç alabilirsiniz pic.twitter.com/vNhwcoG

11.01.2013 15:33

4 RETWEET

Şekil 16. Özyeğin Üniversitesi Kütüphaneleri Yeni Hizmetler ve Teknolojik Gelişmeler Tweeti
Kaynak: <https://twitter.com/Ozyeginlib>, 30 Temmuz 2013.

H.Ü. Kütüphaneleri
@hukutuphaneleri

Duyurular - "Mobil Kütüphane Uygulaması" kullanır
sunulmuştur. fb.me/2bzM7iAKm

23.05.2013 12:21

1 RETWEET 1 FAVORİ

Şekil 17. Hacettepe Üniversitesi Kütüphaneleri Kütüphane Duyuruları Tweeti
Kaynak: <https://twitter.com/hukutuphaneleri>, 28 Temmuz 2013.

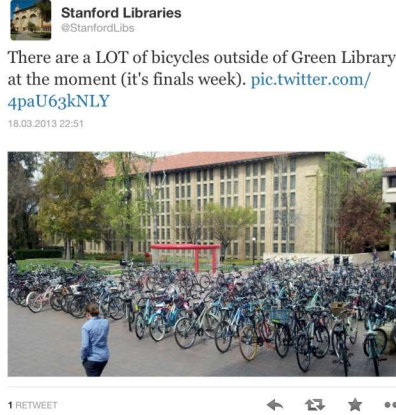
Kütüphane Akdeniz
@akdenizkutup

2013 yılında Merkez Kütüphanemiz tarafından alınmasını istediğiniz e-kitap ve e-dergileri kutuphane@akdeniz.edu.tr adresine iletebilirsiniz.

17.01.2013 15:00

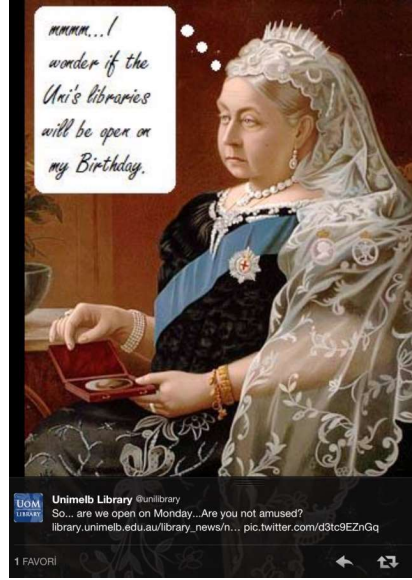
2 RETWEET

Şekil 18. Akdeniz Üniversitesi Kütüphanesi Kütüphane Duyuruları Tweeti
Kaynak: <https://twitter.com/@akdenizkutup>, 28 Temmuz 2013.

Şekil 19. Stanford Kütüphaneleri Kütüphane Duyuruları Tweepi

Kaynak: <https://twitter.com/StanfordLibs>, 27 Temmuz 2013.

Şekil 20. Melbourne Üniversite Kütüphanesi Kütüphane Duyuruları Tweepi

Kaynak: <https://twitter.com/unilibrary>, 27 Temmuz 2013.

Şekil 21. Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi Kütüphane Duyuruları Tweepi

Kaynak: <https://twitter.com/KutuphaneAU>, 28 Temmuz 2013.

Şekil 22. İstanbul Üniversitesi Merkez Kütüphanesi Duyuruları Tweepi

Kaynak: <https://twitter.com/iumerkezkutup>, 28 Temmuz 2013.

Şekil 23. Sabancı Üniversitesi Bilgi Merkezi Kütüphane Duyuruları Tweeti
Kaynak: https://twitter.com/SU_BilgiMerkezi, 28 Temmuz 2013.

Şekil 25. Akdeniz Üniversitesi Kütüphanesi Kütüphane Duyuruları Tweeti
Kaynak: <https://twitter.com/@akdenizkutup>, 28 Temmuz 2013.

Şekil 27. İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Kütüphanesi Kütüphane Duyuruları Tweeti
Kaynak: <https://twitter.com/iytelibrary>, 28 Temmuz 2013.

Şekil 24. Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi Kütüphane Duyuruları Tweeti
Kaynak: <https://twitter.com/KutuphaneAU>, 28 Temmuz 2013.

Şekil 26. ÇOMÜ Kütüphanesi Kütüphane Duyuruları Tweeti
Kaynak: <https://twitter.com/COMUKutuphane>, 28 Temmuz 2013.

Şekil 28. İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Kütüphanesi Kullanıcıları Bilgilendirici Tweet Örneği

Kaynak: <https://twitter.com/iytelibrary>, 30 Temmuz 2013.

Şekil 29. Melbourne Üniversitesi Kütüphanesi Kullanıcıları Bilgilendirici Tweet Örneği

Kaynak: <https://twitter.com/unilibrary>, 27 Temmuz 2013.

ÜNAK 2013 Konferansı: Bilgi Sistemleri, Platformlar, Mimariler ve Teknolojiler
19-21 Eylül 2013, Marmara Üniversitesi, İstanbul

Şekil 30. Oxford Üniversitesi Bodleian Kütüphaneleri Toplumsal ve Güncel Olaylar Tweet Örneği

Kaynak: <https://twitter.com/bodleianlibs>, 27 Temmuz 2013.

Şekil 31. İTÜ Kütüphaneleri Toplumsal ve Güncel Olaylar Tweet Örneği

Kaynak: <https://twitter.com/LibraryITU>, 28 Temmuz 2013.

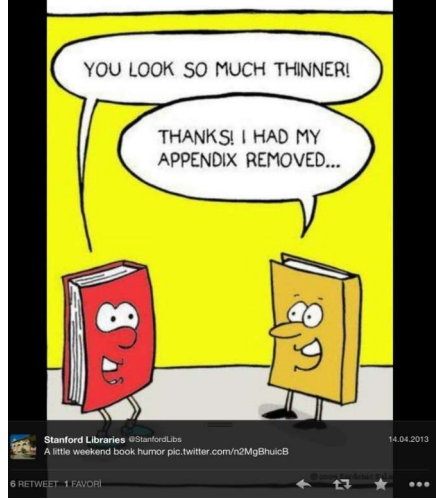
Şekil 32. Harvard Kütüphanesi Toplumsal ve Güncel Olaylar Tweet Örneği

Kaynak: <https://twitter.com/HarvardLibrary>, 27 Temmuz 2013.

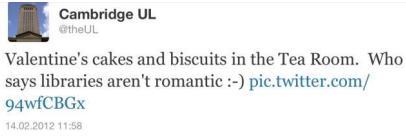
Şekil 33. ODTÜ Kütüphanesi Toplumsal ve Güncel Olaylar Tweet Örneği

Kaynak: <https://twitter.com/METULibrary>, 28 Temmuz 2013.

Şekil 34. Stanford Kütüphaneleri Sanatsal ve Mizahi Paylaşım Tweeki

Kaynak: <https://twitter.com/StanfordLibs>, 27 Temmuz 2013.

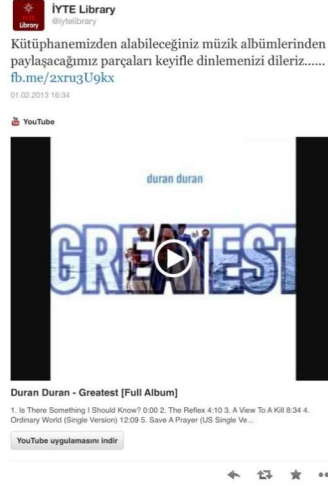
Şekil 35. Cambridge Üniversitesi Sanatsal ve Mizahi Paylaşım Tweeki

Kaynak: <https://twitter.com/theUL>, 27 Temmuz 2013.

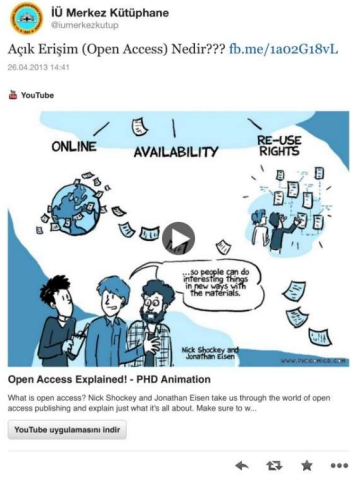
Şekil 36. Singapore Ulusal Üniversitesi Kütüphaneleri Fotoğraflar ve Videolar Paylaşım Tweeti

Kaynak: <https://twitter.com/NUSlibraries>, 27 Temmuz 2013.

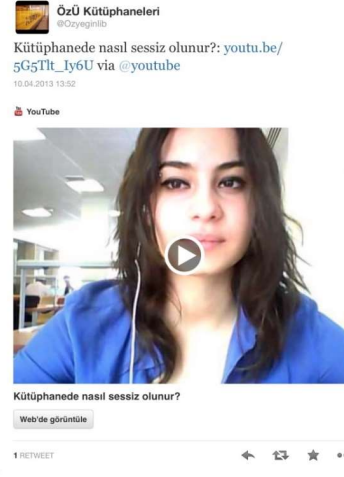

Şekil 37. İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Kütüphanesi Fotoğraflar ve Videolar Paylaşım Tweeti

Kaynak: <https://twitter.com/iytelibrary>, 30 Temmuz 2013.

Şekil 38. İ.Ü Merkez Kütüphanesi Fotoğraflar Ve

Şekil 39. Özyeğin Üniversitesi Kütüphaneleri Fotoğraflar ve Videolar Paylaşım Tweeti

Videolar Paylaşım Tweeki

Kaynak: <https://twitter.com/iuserkezkutup>, 28 Temmuz 2013.

NUS Libraries
@NUSLibraries

Just matriculated & wondering abt library access?
Tours & orientations start Aug 1!
libguides.nus.edu.sg/orientation2013 for details
pic.twitter.com/xXXEUVw4s1

25.07.2013 06:13

Get a Headstart!

- Library Tour** Meet at Reception Desk
1, 2, 5, 6, 12 – 16 Aug
10 – 10:45am & 1 – 1:45pm
- Search Skills Training** Training Room, Level 6
No registration is required. First come, first-served basis.
Graduate Students 1, 2, 5, 6, 12 – 16 Aug 11am – 12:30pm
Undergraduates 1, 2, 5, 6, 12 – 16 Aug 2 – 3:30pm
- Online (WebEx) session**
Look out for announcements on the library portal.
22 Aug

Make a Date with Us @ Central Library

Şekil 40. Singapore Ulusal Üniversitesi Kütüphaneleri Kullanıcı Eğitimi Tweet Örneği

Kaynak: <https://twitter.com/NUSlibraries>, 27 Temmuz 2013.

Stanford Libraries
@StanfordLibs

Learn how to protect your books & ours from rats & other critters. Open House at Green Library until 4
pic.twitter.com/XU153MJJ

10.10.2012 00:13

1 RETWEET

Şekil 42. Stanford Kütüphaneleri Kullanıcı Eğitimi Tweet Örneği

Kaynak: <https://twitter.com/StanfordLibs>, 27 Temmuz 2013.

Kaynak: <https://twitter.com/OZyeginlib>, 30 Temmuz 2013.

ODTÜ Kütüphanesi
@METULibrary

The presentation video of CNA (Call Number Application) of METU Library at bit.ly/qWtmnP

05.10.2011 13:55

Book Location Finder

METU Library CNA Presentation Video

New application of METU Library to indicate books' shelves.

Web'de görüntüle

Şekil 41. ODTÜ Kütüphanesi Kullanıcı Eğitimi Tweet Örneği

Kaynak: <https://twitter.com/METULibrary>, 28 Temmuz 2013.

ÇOMÜ Kütüphanesi
@ComuKutuphane

ÇOMÜ Kütüphanesinde ne nerede? Yüzbinlerce kitabın arasında kaybolmayın. İşte yol haritanız olacak broşürümüz:
lib.comu.edu.tr/dokuman/pdf/br...

20.07.2013 19:24

2 RETWEET

Şekil 43. ÇOMÜ Kütüphanesi Kullanıcı Eğitimi Tweet Örneği

Kaynak: <https://twitter.com/COMUKutuphane>, 28 Temmuz 2013.

Şekil 44. Akdeniz Üniversitesi Kütüphanesi Memnuniyet Anketi Tweet Örneği

Kaynak: <https://twitter.com/@akdenizkutup>, 30 Temmuz 2013.

Şekil 45. ODTÜ Kütüphanesi Memnuniyet Anketi Tweet Örneği

Kaynak: <https://twitter.com/METULibrary>, 28 Temmuz 2013.

Şekil 46. Singapore Ulusal Üniversitesi Kütüphaneleri Anket Tweet Örneği.

Kaynak: <https://twitter.com/NUSLibraries>, 27 Temmuz 2013.

Şekil 47. İstanbul Üniversitesi Merkez Kütüphanesi Görüş ve Öneriler Tweeti

Kaynak: <https://twitter.com/iumerkezkutup>, 28 Temmuz 2013.

Şekil 48. ODTÜ Kütüphanesi Görüş ve Öneriler Tweeti

Kaynak: <https://twitter.com/METULibrary>, 28 Temmuz 2013.

Şekil 49. Sabancı Üniversitesi Bilgi Merkezi Görüş ve Öneriler Tweeti

Kaynak: https://twitter.com/SU_BilgiMerkezi, 28 Temmuz 2013.

Şekil 50. Cambridge Üniversitesi Kültürel Etkinlikler Tweet Örneği

Kaynak: <https://twitter.com/theUL>, 27 Temmuz 2013.

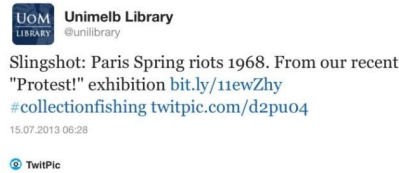
Şekil 51. İTÜ Kütüphaneleri Kültürel Etkinlikler Tweet Örneği

Kaynak: <https://twitter.com/LibraryTU>, 28 Temmuz 2013.

Şekil 52. Cambridge Üniversitesi Kültürel Etkinlikler Tweet Örneği

Kaynak: <https://twitter.com/theUL>, 27 Temmuz 2013.

Unimelb Library @unilibrary tarafından

Şekil 53. Melbourne Üniversite Kütüphanesi Kültürel Etkinlikler Tweet Örneği

Kaynak: <https://twitter.com/unilibrary>, 27 Temmuz 2013.

Şekil 54. Oxford Üniversitesi Bodleian Kütüphaneleri Kütüphaneciler Hakkında Tweet Örneği

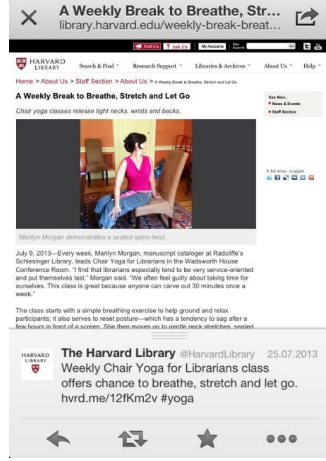
Kaynak: <https://twitter.com/bodleianlibs>, 27 Temmuz 2013.

Şekil 55. Stanford Kütüphaneleri Kütüphaneciler Hakkında Tweet Örneği

Kaynak: <https://twitter.com/StanfordLibs>, 27 Temmuz 2013.

Şekil 56. Harvard Kütüphanesi Kütüphaneciler Hakkında Tweet Örneği

Kaynak: <https://twitter.com/HarvardLibrary>, 27 Temmuz 2013.

Şekil 57. Singapore Ulusal Üniversitesi Kütüphaneleri Kitap Satışı Tweet Örneği

Kaynak: <https://twitter.com/NUSlibraries>, 27 Temmuz 2013.

Şekil 58. Stanford Kütüphaneleri Kitap Satışı Tweet Örneği

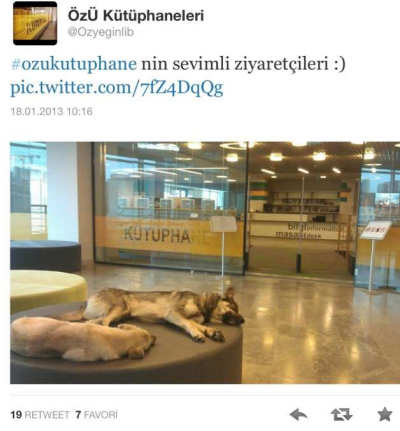
Kaynak: <https://twitter.com/StanfordLibs>, 27 Temmuz 2013.

Şekil 59. ÇOMÜ Kütüphanesi Yaşayan Kütüphane Tweet Örneği

Kaynak: <https://twitter.com/COMUKutuphane>, 28 Temmuz 2013.

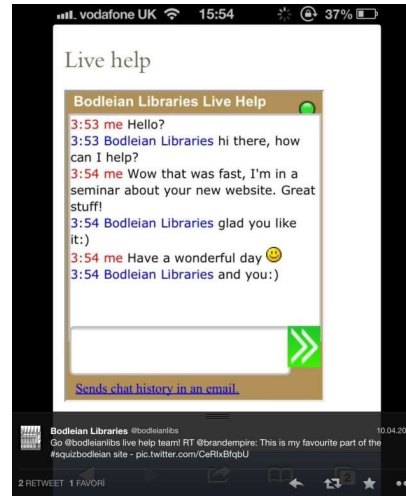
Şekil 60. Özeyeğin Üniversitesi Kütüphaneleri Yaşayan Kütüphane Tweet Örneği

Kaynak: <https://twitter.com/Ozyeginlib>, 30 Temmuz 2013.

Şekil 61. Özeyeğin Üniversitesi Kütüphaneleri Kütüphaneci-Kullanıcı Sohbeti Tweet Örneği

Kaynak: <https://twitter.com/Ozyeginlib>, 30 Temmuz 2013.

Şekil 62. Oxford Üniversitesi Bodleian Kütüphaneleri Kütüphaneci-Kullanıcı Sohbeti Tweet Örneği

Kaynak: <https://twitter.com/bodleianlibs>, 27 Temmuz 2013.

Şekil 63. ÇOMÜ Kütüphanesi Kütüphaneci-Kullanıcı Sohbeti Tweet Örneği

Kaynak: <https://twitter.com/COMUKutuphane>, 28 Temmuz 2013.

Tartışma

Zamanla Twitter diğer sosyal medya araçları arasında daha yaratıcı ve popüler hale gelmiştir. Üniversite kütüphanelerinin kendi Twitter hesapları yoluyla kütüphane hizmetlerini etkin ve hızlı bir şekilde pazarlamaları, bilgiye erişimde zaman ve yer engelinin olmaması, yaratıcı fikirlerle kütüphane ve kütüphane materyallerine dikkat çekilmesi ile mobil teknolojilerle sanal kullanıcıya da ulaşmak mümkündür. Bu kadar etkin bir sanal ortamdan ücretsiz olarak yararlanabiliyor olmak, bu popülerliğin artışına katkı sağlamıştır.

Kütüphaneler, bilginin ve eğlencenin bir arada olduğu sosyal-kültürel ve eğitim merkezleri olduğu için farklı ilgi alanları ve amaçları olan kişileri bir araya getirme özelliğine de sahiptir. Bu nedenle Twitter, amaçlarına ulaşmak isteyen farklı kişilerin kütüphanelere daha çabuk, kolay ve ucuz bir şekilde ulaşmasını sağlar (Kelly, 2009).

Avrupa'daki üniversite kütüphanelerinde de Facebook ve Twitter ağırlıklı olarak kullanılmaktadır. Asya'da üniversite kütüphanelerinin çoğu web sitelerinin web ara yüzlerini mobil cihazlarda uygun görünüm için uyarlamakta ve geliştirmekte; verilerini kullanıma açık ve erişime uygun hale getirmektedirler. Avrupa ve Asya'da üniversite kütüphanelerinde geleneksel web site servisleri son yirmi yılda gelişmiştir. Kuzey Amerika'daki üniversite kütüphaneleri site özetleri (RSS) ve anlık mesajlaşma programları (IM) ile hizmet vermek için çalışmalar yapmakta, birçok kütüphane mobil cihazlardan erişim için kendi web site ara yüzlerini ve tarama araçlarını geliştirmekte ve Facebook ve Twitter uyumunu gerçekleştirmektedir. Aynı zamanda yalnızca Kuzey Amerika'da kısa mesaj (SMS) referans servisleri sunulmakta ve bu yönde bir eğilim gözlenmektedir. Bu teknolojiyi kullanarak bu hizmeti veren Avrupa ve Asya'da çok az üniversite kütüphanesi bulunmaktadır (Gerolimos & Konsta, 2011).

Üniversite kütüphaneleri, Twitter kullanıcı profili ve hesaplarından elde edilen istatistik verilerle gelecek öğretim yılının hizmet planlamasını yaparak Internet kullanıcılarını yönlendirebilirler (Loughran & Miller, 2012, p.44). Kütüphane Twitter hesabını takip edenlerden gelen yorumlar ve sorular, hizmetlerin ve faaliyetlerin planlanmasında biz kütüphanecilere klavuz olacaktır. Örneğin;

- Kütüphanenin etkinlik takviminde neler var?
- Bireysel çalışma oda sayısı artırılabilecek mi?
- Havalandırma sistemi yenilenecek mi?
- Yazın kütüphane çalışma saatleri nedir?
- ILL hizmeti yazın veriliyor mu?
- Kütüphane kaçta kapanıyor?
- Kütüphane hafta sonu açık mı?

- Kitap bağıışı yapabiliyor muyuz?
- i-Pad ödünç alabiliyor muyuz?
- Veritabanı sayısı artırılacak mı?
- E-kitap kullanım kuralları nedir?
- Kullanıcı eğitimlerini artıracak mısınız?

Göröldüğü gibi günümüzde dünyanın değişik yerlerinde kullanılan teknolojiler arasında fark olabilmektedir. Bu nedenle teknolojinin nasıl ve hangi amaçla kullanıldığı önem kazanmaktadır. Bu noktada kütüphaneler toplum içinde varlıklarını sürdürüebilmek amacıyla bilgiyi pazarlarken teknolojinin tüm imkanlarından faydalanmalıdır. Üniversite kütüphaneleri de, hizmet ettiği kuruma ve akademik çevreyi destekleyici ve geliştirici teknolojiyi kütüphane hizmetlerinin her alanına sokmak zorundadır.

Sonuç

Bu çalışmada dünyadan ve Türkiye'den 16 üniversite kütüphanesinin Twitter hesapları incelenmiştir. Üniversite kütüphaneleri Twitter'ı etkin bir şekilde kullanmaktadır. Kütüphaneler ve bilgi merkezleri sadece kendilerini ilgilendiren olayları değil, güncel gelişmeleri de dünya ile paylaşmaktadır.

Üniversite kütüphaneleri Twitter hesaplarında paylaştıkları konuları, olayları veya durumları fotoğraflar, videolar ve verdikleri linklerle desteklemektedirler. Böylece kullanıcıların (takipçilerin) dikkati tweetler aracılığıyla kütüphanelere çekilmektedir.

Kütüphane kullanımı, bilgi kaynaklarının zenginliği, bu kaynaklara nasıl ulaşılacağı, kullanıcı eğitimi (oryantasyon) hakkındaki bilgiler paylaşılan tweetlerde görölmektedir. Ayrıca toplumsal ve güncel olaylarla ilgili bilgilendirici tweetler, kütüphanelerin toplumsal ve sosyal duyarlılığını yansıtmaktadır.

24 saat boyunca Twitter hesabının canlı olması, kütüphanelerin yaşayan mekânlar olduğunu bir kez daha hatırlatmaktadır. Kütüphanecinin günaydın diyerek, iyi bir hafta dileği ya da sınavda başarılar mesajı vermesi bunun güzel bir örneğidir. Ayrıca kütüphanecinin kullanıcıları ile sohbet etmesi onların görüşlerine değer verdiklerini göstermektedir. İşbirlikçi ve çözüm odaklı olan kütüphaneler, kullanıcıların (takipçilerin) Twitter'daki görüş ve önerileri, anket çalışma ve sonuçlarını toplayarak stratejilerini geliştirmektedir.

Üniversite kütüphanelerinde Twitter hesaplarının daha etkin ve verimli kullanılabilmesi için bu hesapları yöneten kişilerin halkla ilişkiler, sosyal medya ve pazarlama konularında eğitim almaları yararlı olacaktır. Ayrıca üniversitelerde bulunan ve meslek elemanı yetiştiren bölümlerin ders programlarına sosyal medyanın kullanımına yönelik konuların eklenmesi, kütüphane ve bilgi merkezlerinde sanal dünyayı doğru yönetebilecek kişilerin yetişmesine altyapı oluşturacaktır.

Kaynakça

- Aharony, N. (2010). Twitter use in libraries: An exploratory analysis. *Journal of Web Librarianship*, 4(4), 333-50.
- Bertram, S. M. ve Madhusudan, K. (2013). The social biology professor: Effective strategies for social media engagement. *Ideas in Ecology and Evolution*, 6, 22-31.
- Bluetimeline.com* (2012). 28 Temmuz 2013 tarihinde <http://bluetimeline.com/gen/b/2012/08/infografi-internette-bir-dakikada-neler-oluyor> adresinden erişildi.
- Bosque, D. D., Leif, S. A. ve Skarl, S. (2012). Libraries atwitter: Trends in academic library tweeting. *Reference Services Review*, 40(2), 199-213.
- Buono, M. P. ve Kordeliski, A. (2013). Connect, create, collaborate how and why social media is good for your library and why you should join the fun. *Young Adult Library Services*, Winter, 11(2), 30-31.
- Gerolimos, M. ve Konsta, R. (2011). Services for academic libraries in the new era. *D-Lib Magazine*, July/August, 17(7/8), <http://www.dlib.org/dlib/july11/gerolimos/07gerolimos.html>

- Java, A., Song, X., Finin, T. ve Tseng, B. (2007). Why we Twitter: Understanding microblogging usage and communities. *9th WebKDD and 1st SNA-KDD 2007 Workshop on Web Mining and Social Network Analysis, San Jose, CA, 12-15 August*. 28 Haziran 2013 tarihinde http://ebiquity.umbc.edu/_file_directory_/papers/369.pdf adresinden erişildi.
- Kelly, D. A. (2009). *How your library may not be using Twitter but should*. 29 Temmuz 2013 tarihinde <http://kellyd.com/2009/07/29/how-your-library-may-not-be-using-twitter-but-should/> adresinden erişildi.
- King, D. L. (2012). Running the digital branch: Guidelines for operating the library website. Statistics: Chapter 5, *Library Technology Reports, August/September 48(6)*: 19-22.
- King, D. L. (2012). Running the digital branch: Guidelines for operating the library website. Social Media: Chapter 6, *Library Technology Reports, August/September 48(6)*, 23-27.
- Kroski, E. (2013). 10 great technology initiatives for your library. *American Libraries Magazine, January/February*, 51-54.
- Loughran, H. ve Miller, C. (2012). Libraries and learning innovation and the use of Twitter. *SCONUL Focus, 56*, 43-45.
- Neeley, L. (2012). Wading into a conference tweet-stream. Compassblogs.
- Ruleman, A. B. (2012). Social media at the university: A demographic comparison. *New Library World, 113(7/8)*, 316-332.
- Tezgöler, S. (2013). *Sosyal medya nedir?* 24 Temmuz 2013 tarihinde <http://sosyalmedya-tr.com/sosyalmedya/sosyal-medya-nedir.html> adresinden erişildi.
- Twitping. (2013). 27 Temmuz 2013 tarihinde <http://tweetping.net/#> adresinden erişildi.
- Twitter About*. 17 Haziran 2013 tarihinde <https://twitter.com/about> adresinden erişildi.
- Wikipedia. (2013). *Twitter*. 28 Temmuz 2013 tarihinde <https://tr.wikipedia.org/wiki/Twitter> adresinden erişildi.